

सामाजिक दृष्ट्या
सुरक्षित गाव

दूरदृष्टी

गावातील प्रत्येक व्यक्तीची काळजी घेतली जाते याची भावना गावकऱ्यांमध्ये निर्माण करणे आणि सर्व व्यक्ती सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थेतर्गत सुरक्षित असल्याबाबत खात्री करणे

अन्न सुरक्षा

आरोग्य,
शिक्षण आणि
स्वच्छता

रोजगार

पायाभूत सुविधा

सुरक्षा

सामाजिकदृष्ट्या सुरक्षित गाव

स्थानिक उद्दिष्टे आणि लक्ष्ये

- दारिद्र्य रेषेखालील जनतेचे जीवनमान सुधारणे.
- सामाजिक संरक्षण विषयक योजनांची खात्री करणे.
- एकात्मिक बालविकास सेवा प्रकल्पांतर्गत मुले
- आणि गर्भवती महिलांची नोंदणी.
- उत्पादक रोजगार उपलब्ध करून देणे.
- योग्य पायाभूत सुविधा निर्माण करणे
- असमानता आणि सर्व प्रकारचे भेदभाव निर्मुलन करणे.

सामाजिकदृष्ट्या सुरक्षित गाव

ग्रामपंचायतीची भूमिका

- सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेमध्ये नोंदणी सुलभ करणे.
- गरिब, निराधार आणि दुर्बल घटक ठरविण्यासाठी निकष विकसित करणे.
- गरिब, निराधार आणि दुर्बल घटकांच्या विकासासाठी विविध योजनांच्या माहितीचा प्रचार करणे.
- सेवासंबंधी संनियंत्रण करणे

सामाजिकदृष्ट्या सुरक्षित गाव

ग्रामपंचायतीची भूमिका

- प्रतिसादात्मक, सर्वसमावेशक आणि सहभागी प्रतिनिधीत्व सुनिश्चित करण्यासाठी ग्रामसभा सक्षम करणे.
- नागरिकांना सर्वसेवा वेळेवर मिळत असल्याची खात्री करणे.
- दिव्यांग व्यक्तींसाठी पुनर्वसनाची योजना तयार करणे.

सामाजिकदृष्ट्या सुरक्षित गाव

ग्रामपंचायतीची भूमिका

- महिला व मुलींसाठी सुरक्षित वातावरण तयार करणे.
- पिडीतांच्या पुनर्वसनला पाठिंबा देणे आणि दोषींवर कायदेशीर कारवाई करणे.

- सर्वसमावेशक आणि दर्जेदार शिक्षण विषयी खात्री करणे.
- शाळा आणि आरोग्य केंद्रांमध्ये दर्जेदार पायाभूत सुविधा विषयी खात्री करणे.
- जन्मांची पूर्ण नोंद ठेवणे.

- समान कामाच्या संधीची खात्री करणे.
- रोजगार निर्मितीची सुविधा सुलभ करणे.

सामाजिकदृष्ट्या सुरक्षित गाव

ग्राम समित्यांचे बळकटीकरण

सामाजिकदृष्ट्या सुरक्षित
गावासाठी सर्वसमावेशक
नियोजन व सहभाग

ग्राम समित्या

स्थानिक समित्या/संस्था

स्वयंसहायता बचत गट/ग्रामस्तरीय बाल संरक्षण समिती/शाळा व्यवस्थापन
समिती/पालक शिक्षक संघ/माता शिक्षक संघ/अंगणवाडी संनियंत्रण समिती/ग्राम
आरोग्य,पोषण, पाणी पुरवठा व स्वच्छता समिती

सामाजिकदृष्ट्या सुरक्षित गाव

अल्प खर्च व विना खर्च उपक्रम राबविणारे गाव

पारदर्शकतेसाठी माहितीचे सक्रिय
प्रकटीकरण

विविध सामाजिक सुरक्षा
योजनांबाबत जनजागृती मोहीम

ग्रामीण प्रशासनाच्या
प्रभावी विकेंद्रीकरणासाठी
ग्रामसभांचे आयोजन

सर्व दुर्बल घटकांना योग्य लाभ
मिळण्याची खात्री करणे

सामाजिकदृष्ट्या सुरक्षित गाव

कमी खर्च व विना खर्च उपक्रम राबविणारे गाव

महिला आणि मुलांच्या हक्कांबाबत
वक्तृत्व स्पर्धा, जागरूकता मोहीम व
प्रभात फेरी आयोजन

दिव्यांग व्यक्तीला
आधार

बचत गटाची निर्मिती आणि
उपजीविकेसाठी उद्योजकता व
कौशल्य विकास प्रशिक्षणाचे
आयोजन

सामाजिकदृष्ट्या सुरक्षित गाव

ग्रामपंचायतींना खालील योजना व संसाधनांचे सहाय्य होऊ शकेल

- प्रधान मंत्री श्रम योगी मान-धन
- राष्ट्रीय सामाजिक सहाय्य कार्यक्रम
- महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी कायदा
- दीनदयाल अंत्योदय योजना महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण उपजीविका अभियान
- प्रधानमंत्री रोजगार प्रोत्साहन योजना
- रोजगार प्रोत्साहन योजना
- राष्ट्रीय करिअर सेवा
- पंतप्रधान रोजगार निर्मिती कार्यक्रम आणि इतर अर्थ सहाय्य योजना
- प्रधानमंत्री मुद्रा योजना

सत्यमेव जयते

सामाजिकदृष्ट्या सुरक्षित गाव

ग्रामपंचायतींना खालील योजना व संसाधनांचे सहाय्य होऊ शकेल

- महिला हेल्पलाइन
- चाइल्डलाइन 1098
- एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना
- समग्र शिक्षा अभियान
- एक खिडकी योजना
- एकात्मिक बाल संरक्षण योजना
- पोषण अभियान
- बेटी बचाओ - बेटी पढाओ
- अनुसूचित जाती आणि इतर मागासवर्गीयांसाठी प्रशिक्षण, मार्गदर्शन आणि शिष्यवृत्ती
- विमुक्त भटक्या जमातींच्या शैक्षणिक आणि आर्थिक विकासासाठी योजना.
- आदिवासी समाजाच्या विकासासाठी एकत्रिकृत योजनायते
- अल्पसंख्याक समाजाच्या विकासासाठी एकत्रिकृत योजना.

सामाजिकदृष्ट्या सुरक्षित गाव

गावाला मदत करू शकणारे घटक

- साक्षरता स्वयंसेवक
- आशा कार्यकर्ती
- आरोग्य कर्मचारी
- वैद्यकीय अधिकारी
- शिक्षक
- अंगणवाडी कार्यकर्ती
- महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण उपजीविका अभियान (उमेद) -
समुदाय संसाधन व्यक्ती
- विविध शासकीय विभाग आणि यंत्रणा यांच्या विविध
विकास योजना
- सामाजिक न्याय विभाग
- पोलीस/गृह विभाग
- ग्रामस्तरीय बाल संरक्षण समिती
- ग्रामस्तरीय आरोग्य, पोषण, पाणी पुरवठा
व स्वच्छता समिती
- स्वयंसहाय्यता बचत गट
- ग्राम रोजगारसेवक
- सामाजिक कार्यकर्ते,
- पालक शिक्षक समिती ,
- शाळा व्यवस्थापन समिती
- स्थानिक तज्ञ व्यक्ती
- युवक-युवती
- स्वयंसेवी संस्था

सामाजिकदृष्ट्या सुरक्षित गाव

सामाजिकदृष्ट्या सुरक्षित गाव

कधी कधी दयाळू पणा व काळजी घेण्याची एखादी कृती एखादया व्यक्तीचे जीवन

बदलते